

Jaarverslag 2012

Inhoudsopgave.

	blz.
1. Voorwoord.	3.
2. Overzicht.	4.
3. Van het bestuur.	5.
3.1. Dagelijks Bestuur.	6.
3.2. Algemeen Bestuur.	
3.3. Aandachtspunten en activiteiten	
3.3.1. vanuit het DB	
3.3.2. vanuit het AB	7.
3.3.3. Externe vertegenwoordiging	8.
3.4. Samenstelling per 31 december 2012.	9.
4. Overzicht advisering in 2012.	12.
4.1. Rol van de gemeente.	
4.2. Overzicht adviezen 2012.	13.
5. Bijlagen.	38.
5.1. Financieel overzicht 2012.	40.
5.2. Thema- en werkgroepen.	41.

1. Voorwoord.

Voor u ligt het Jaarverslag 2012 van de Wmo-adviesraad Etten-Leur.

Ingrid Scheifes heeft in oktober 2012 het voorzitters-stokje aan mij overgedragen. Zij heeft tijdens haar voorzitterschap zeer succesvol de aandacht van de Wmo-adviesraad gericht op verdere opbouw, inrichting en het verwerven van een vaste plaats in de politiek-maatschappelijke omgeving van de gemeente Etten-Leur.

Landelijke ontwikkelingen hebben in 2012 voor nogal wat wijzigingen en ook onzekerheid op het Wmo-beleidsterrein gezorgd. Zo werd besloten, dat de overgang van de begeleiding naar de Wmo een jaar is uitgesteld naar waarschijnlijk 1 januari 2015. Nieuw in het regeerakkoord 2012 is dat ook de persoonlijke verzorging overgaat vanuit de AWBZ naar de Wmo. De invoering van de Wet Werken naar Vermogen ging niet door. In plaats hiervan is de Participatiewet in voorbereiding. Deze wet gaat in per 1 januari 2014 en heeft als doel om de reïntegratie te bevorderen van mensen met een bijstandsuitkering of een beperking, als zij gebruik maken van een sociale werkvoorziening of van een Wajong-uitkering. Daarnaast gaat de Jeugdzorg naar de gemeenten over. De voorbereidingen voor deze grote stelselwijziging (transitie) is ook in onze gemeente in volle gang.

Binnen deze snel veranderende context kan ik alleen maar mijn best doen mijn rol als voorzitter net zo te vervullen, als Ingrid dat heeft gedaan. Wij zijn haar zeer dankbaar voor wat zij in de afgelopen jaren gerealiseerd heeft !

Het vraagt van een vrijwilligersorganisatie als de Wmo-adviesraad een enorme inspanning om in deze tijd van grote transities hun taak goed uit te voeren. Onze raadsleden lezen, onderzoeken en spreken met elkaar over vele verschillende onderwerpen. Zij doen dit met volle overgave en het kost hen veel meer tijd dan je misschien van ieder kunt vragen. Vaak zijn onze leden zelf ook mantelzorgers of hebben inmiddels (ook) hun reguliere bezoeken aan zorginstellingen. Groot is mijn waardering dan ook, dat zij hun hart, ogen en oren openhouden om een actieve bijdrage aan de gegeven adviezen, en dus aan onze gemeente, te geven. In 2012 heeft dat geresulteerd in 12 uitgebrachte adviezen en is op initiatief van de Wmo-adviesraad en in goede samenspraak met de gemeente, gestart met de uitvoering van een klanttevredenheidsonderzoek naar het functioneren van het Wmo-loket Elz.

Daarnaast moeten wij ook erkennen dat onze kracht als vrijwilligersorganisatie ook onze valkuil kan zijn. De te lezen documentatie is vaak van een hoog abstractieniveau en geeft inzicht in complexe maatschappelijke vraagstukken. Ook komt voortdurend een grote hoeveelheid aan informatie op ons af, die vervolgens vele zeer uiteenlopende kennisgebieden bestrijkt; ga er maar aan staan ! Onze raadsleden doen dit en hebben zich uitgesproken om zichzelf per 2013 te laten bijscholen. In 2013 zullen we opnieuw adviezen gaan uitbrengen en wij zullen daarbij ook kritisch onze rollen, kwaliteit en randvoorwaarden in kaart brengen...: gewoon, omdat we ook écht willen - blijven - meedoen !

Elma Groen,
onafhankelijk voorzitter.

2. Overzicht.

Dit jaarverslag gaat over onze activiteiten in 2012.

Centraal staat daarin ons interne overleg in de adviesraad voor het tot stand brengen van de gevraagde en ongevraagde adviezen aan de gemeenteraad.

We geven in hoofdstuk 4 een integraal overzicht van de door ons uitgebrachte adviezen in 2012 en in een aantal bijlagen wordt de volgende informatie verstrekt:

Bijlage 1

Deze bevat het vastgestelde Financieel overzicht 2012.

Bijlage 2.

Deze bevat een overzicht van activiteiten van de Thema- en werkgroepen die binnen het Algemeen Bestuur functioneren. Zij onderzoeken een adviesvraag en maken een conceptadvies. Dit conceptadvies wordt vervolgens beoordeeld door het dagelijks bestuur en het wordt besproken en goedgekeurd door het Algemeen Bestuur.

Ook wordt gewerkt met ad hoc werkgroepen, die specifieke onderwerpen en thema's behandelen. Dit was o.a. het geval bij het uitbrengen van het advies ten aanzien van het gemeentelijk beleid schuldhulpverlening.

Bijlage 3.

Deze bevat enkele reacties in de regionale pers over onze activiteiten in 2012.

3. Van het bestuur.

3.1. Dagelijks Bestuur (DB).

Het Dagelijks Bestuur bestond in 2012 uit de volgende leden:

Voorzitter	Ingrid Scheifes-Coenen (tot 1 oktober 2012) Elma Groen (vanaf 1 oktober 2012)
Vice-voorzitter	Jan Niehof
Secretaris	Jan Hupkes
Penningmeester	Piet Vermunt
Lid	Lian Roovers
Lid	Ton Mulders
Lid	Coby King

Het Dagelijks Bestuur vergaderde in 2012 in totaal 10 maal op de volgende data:

10/01
14/02
13/03
10/04
08/05
12/06
11/09
09/10
13/11
11/12

Per 1 juli 2102 nam het bestuur afscheid wegens gezondheidsredenen van haar voorzitter, Ingrid Scheifes. Ingrid was vanaf de start bij de Wmo-adviesraad als voorzitter betrokken. We zijn haar veel dank verschuldigd voor haar professionele benadering van het Wmo-beleidsterrein. Haar ruime politieke ervaring als raadslid en wethouder kwam haar goed van pas in haar contacten met het college en de beleidsmedewerkers van de gemeente. Zij vertegenwoordigde de adviesraad naar buiten in allerlei regionale overlegverbanden en in de contacten met de pers. Maar bovenal: Ingrid een warme, betrokken persoonlijkheid met grote aandacht voor de burgers in een kwetsbare, afhankelijke positie !

Na een sollicitatieprocedure met 6 kandidaten werd per 1 oktober 2012 Elma Groen te Etten-Leur benoemd tot haar opvolger. Wij hebben er alle vertrouwen in dat de belangen en de vertegenwoordiging van onze adviesraad bij Elma in goede handen zijn.

Het Dagelijks Bestuur zal ook in 2013 streven om de opgevallen plaatsen in DB en AB in te vullen. Van belang is dat nieuwe leden op een goede wijze worden begeleid tijdens hun inwerkperiode en dat zij vooraf over de taak en werkwijze van de adviesraad duidelijk worden geïnformeerd.

Het beleidsterrein van de Wmo is zeer breed en complex; van nieuwe leden eist dit de nodige betrokkenheid, tijd en energie om zich op genoemde problematiek te kunnen richten. Praktijkervaring(en) vanuit de betreffende doelgroepen is van groot belang. De inbreng van de achterban geeft de wmo-adviesraad de gelegenheid om in advisering de praktijk van de gebruiker/cliënt die plaats en aandacht te geven, die deze verdient.

Het bestuur tracht daarom een goede balans te vinden tussen de vertegenwoordiging vanuit belangen- en cliëntenorganisaties en de inbreng van professionele deskundigheid (leden op persoonlijke titel).

3.2. Algemeen Bestuur (AB.)

Het Algemeen Bestuur bestond in 2012 uit 15 leden.

Tot nieuwe lid werden benoemd Piet van Hoof en Esther van der Kruijssen.

Afscheid moest worden genomen wegens overlijden van Wil Kamm-van Bockel en Piet van Oers. Wij bewaren dankbare herinneringen aan hun persoon; hun inzet en betrokkenheid bij het werk van de Wmo-adviesraad. Moge zij rusten in vrede.

Op 13 november 2012 overleed plotseling Piet Rens, voormalig hoofd afdeling Samenleving van de gemeente Etten-Leur. Piet stond aan de wieg van onze adviesraad en heeft vele jaren met raad en daad het bestuur op deskundige wijze bijgestaan met advies en informatie. Wij blijven hem herinneren als een zeer betrokken en aimabel mens.

Het Algemeen Bestuur heeft in 2012 in totaal 10 maal op de volgende data vergaderd:

19/01
23/02
22/03
12/04 (extra)
19/04
24/05
21/06
04/10
22/11
20/12

3.3. Aandachtspunten / activiteiten.

Belangrijke aandachtspunten en activiteiten (buiten de advisering ten aanzien van de onderwerpen zoals vermeld onder hoofdstuk 4) van het DB en AB in 2102 waren:

3.3.1. Aandachtspunten vanuit het DB.

- Verordening Wmo en toelichting 2012
- Communicatie en voorlichting naar doelgroepen op basis van VCP-onderzoek gemeentelijke web-sites
- Vergroting leesbaarheid folder bureau Elz
- Presentatie Avoord Zorg en Wonen
- Update van eigen website
- Vaststelling Wmo-beleidsplan 2012-2015
- Start procedure onderzoeksbureaus Clip en SGB0 met betrekking tot uit te voeren klanttevredenheidsonderzoek Elz
- Kennismakingsbezoek afvaardiging Wmo-adviesraad Zundert
- Afscheid Piet Rens als hoofd afdeling Samenleving
- Startbijeenkomst nieuw sportcomplex "De Banakker"
- Overleg met wethouder inzake communicatie; functioneren Elz; toegankelijkheid gemeentelijke website; traject "Wmo-proof binnen de gemeentelijke organisatie". Sociale kaart Etten-Leur
- Acties op basis van de zelfevaluatie door het AB
- Gemeentelijk Plan van Aanpak transitie AWBZ naar Wmo
- Presentatie nieuwe Wet Werk en Bijstand (WWB)
- Invulling voorzitterschap vanwege aftreden Ingrid Scheifes per 1 juli 2012
- Wmo-communicatieplan bij de uitvoering van het Wmo-beleidsplan 2012-2015
- Brainstorm en uitvoering studiedag op 18 oktober 2012 in Nieuwe Nobelaer rond thema "Sociaal-culturele activiteiten en gebruik door specifieke doelgroepen Wmo; wat kunnen we van elkaar leren ? ". Tevens was er aandacht voor de versterking onderlinge contacten AB-leden.
- Ad hoc werkgroep KTO bureau Elz ingesteld en advies uitgebracht inzake aanbesteding en programma van eisen onderzoeksbureau.
- Aandacht voor plaatselijke actiegroep "Eigen bijdrage scootmobiel".
- Sollicitatieprocedure nieuwe onafhankelijk voorzitter afgerond met benoeming van Elma Groen per 1 oktober 2012.
- Inspraak routeverandering Buslijn 316
- Uitvoering PvE onderzoek Wmo-loket Elz door ad hoc werkgroep; gunning onderzoekopdracht aan www.Wmo-klanttevredenheidsonderzoek.nl
- AWBZ-verkenningsdocument regio-gemeenten
- Nota gemeentelijke schuldhulpverlening
- Deelname brainstorm "tarieven HbH als basisvoorziening"
- Toekomst Wmo-koepel; instemming met hogere bijdrage.
- Concept-notitie Woonservicegebieden.
- Benchmark Wmo 2012 (SGB0)

- Evaluatie eigen studiedag in Nieuwe Nobelaer
- Brainstorm “Wmo-adviesraad: hoe beter verder?”
- Start aanpassing huishoudelijk reglement (o.a. aanvulling met procedure sollicitatie onafhankelijk voorzitter)
- Jaarafsluiting 2012 met AB

3.3.2. Aandachtspunten vanuit het AB.

- Advisering adviezen 2012
- Zelfevaluatie functioneren
- Vaststelling Jaarverslag 2011
- Verslag kascommissie; vaststelling rekening 2011
- Introductie nieuwe leden: Piet van Hoof en Esther van der Kruijssen
- Extra overleg met wethouder Th.Vaes (traject bijdrage scootmobiel; ervaringen met Elz; communicatie; toegankelijkheid website gemeente)
- Klanttevredenheidsonderzoek Elz: aanbesteding; vaststelling van plan van eisen
- Inspreken 12/03 bij Inforaad Wmo-beleidsplan 2012-2015 en Verordening Wmo
- Vaststelling rooster van aftreden 2012-2014
- Brainstorm over “Achterban en Wmo-adviesraad: wat speelt er; hoe kunnen wij elkaar versterken ? “
- Deelname, benoeming en evaluatie sollicitatieprocedure onafhankelijk voorzitter
- Notitie woonservicegebieden gemeente Etten-leur
- Deelname en evaluatie interne studiedag 2012 in Nieuwe Nobelaer
- Inspraak inforaad en vaststelling diverse adviezen 2012

3.3.3. Vertegenwoordiging in diverse overlegsituaties.

Ook in 2012 is de Wmo-adviesraad actief betrokken geweest in diverse overlegvormen en commissies.

- Wmo-koepel: Jaarvergadering 23 mei 2012
- Takendiscussie / Toekomstvisie gemeente Etten-Leur 2020
- Regionaal voorzittersoverleg
- Uitwisselingsbijeenkomsten West Brabant / Zorgbelang
- Werkgroep woonservicegebieden gemeent Etten-Leur
- Formulierenteam Etten-Leur
- Gezondheidsbeurs voor senioren
- Wijkontwikkelingsplannen (WOP) “Noord” en “de Baa”
- Inspraak bij inforaad
- Brainstormgroep basistarieven HbH
- Klankbordgroep sportcentrum “de Banakker”

3.4. Samenstelling Wmo-adviesraad per 31 december 2012.

Naam organisatie	Deelnemers	deelnemers
Stichting Seniorenraad Etten-Leur Liesbosweg 190 4872 NE Etten-Leur 06-48 66 69 81 seniorenraad@gmail.com	Dhr. J.Niehof (Jan) Aalscholver 26 4872 MV Etten-Leur 076 5036608 j.niehof@edpnet.nl	
Stichting Gehandicapten-platform Etten-Leur Nieuwe Kerkstraat 2 4873 CC Etten-Leur	Mw. L. Roovers (Lian) Nieuwe Kerkstraat 2 A 4873 CC Etten-Leur 076-5021476 06-53260278 info@en-of.org.nl	
Protestantse gemeente Etten-Leur	A. Blok (Aad) Arena 16 4873 DS Etten-Leur 076-5033414 aad.blok@casema.nl	
Vrijwilliger(s)	Dhr. A. T. Mulders (Ton) Van Zuylenhof 55 4871 HL Etten-Leur 076 5032642 tolemul@casema.nl	
Mantelzorg	Mw. J. King- van Breemen (Coby) Moerlaken 24 4871 JN Etten-Leur 076-5020816 gking@xs4all.nl	

<p>Marokkaans Islamitische Stichting Moskee At-Taqwa</p> <p>p/a de heer M. El Kratet</p> <p>Slotlaan 8</p> <p>4873 AG Etten-Leur</p>	<p>Dhr. M. El Kratet (Moustafa)</p> <p>Slotlaan 8</p> <p>4873 AG Etten-Leur</p> <p>06 13 66 81 24</p> <p>elkratet@hotmail.com</p>	
---	---	--

<p>Gezamenlijke wijk-verenigingen Etten-Leur</p>	<p>Dhr. C. van der Put (Cees)</p> <p>Nic. Beetsstraat 13</p> <p>4873 CM Etten-Leur</p> <p>076 5015479</p> <p>ccvdput@casema.nl</p>	<p>Dhr. P. Vermunt (Piet)</p> <p>J.P. Leijtenstraat 13</p> <p>4872 TJ Etten-Leur</p> <p>076-5032718</p> <p>pwvermunt@hetnet.nl</p>
<p>Platform Minima</p>	<p>Mevr. J. Verschoor (Anneke)</p> <p>Kuyperdreef 8</p> <p>4871 GE Etten-Leur</p> <p>06-24599059</p> <p>anneke.verschoor@casema.nl</p>	
<p>Cliëntenraad Sociale Zaken</p>	<p>P. v.d. Wijngaard (Piet)</p> <p>Bisschopsmolenstraat 262</p> <p>4876 AS Etten-Leur</p> <p>076 5034820</p> <p>pietvandenwijngaard@casema.nl</p>	<p>M.E. Blok (Mariella)</p> <p>Liesbosweg 148</p> <p>4872 NE Etten-Leur</p> <p>06-36313088</p> <p>mariella.blok.dea@gmail.com</p>

<p>Gebruikersgroep Wmo-voorzieningen</p>	<p>Mw. R. Dielemans (Ria)</p> <p>Arteziëlaan 20</p> <p>4871 AD Etten-Leur.</p> <p>076-5035586</p> <p>ria@dielemans20.demon.nl</p>	<p>Mw. M. Pruyssers (MarLies)</p> <p>Wilhelminalaan 33</p> <p>4872 BV Etten-Leur</p> <p>06 53 54 71 09</p> <p>m.pruyssers@st-lis.nl</p>
---	---	--

Gestreefd wordt de openstaande namens diverse organisaties en belangengroepenvacatures in 2013 in te vullen.

Bestuursfuncties.

Onafhankelijk voorzitter:	Secretariaat:	Penningmeester:
<p>Elma Groen Gitaarhof 17 4876 VA Etten-Leur</p> <p>076-5322491 elmagroen@kpnmail.nl</p>	<p>Dhr. J.G. Hupkes (Jan) Binnenhof 49 4871 BR Etten-Leur 06 - 220 162 98 j.g.hupkes@kpnmail.nl</p>	<p>Dhr. P. Vermunt (Piet) J.P. Leijtenstraat 13 4872 TJ Etten-Leur 076-5032718 pwvermunt@hetnet.nl</p>
<p>Deelnemers op persoonlijke titel:</p>	<p>Dhr. Drs. J.G. Hupkes (Jan) Binnenhof 49 4871 BR Etten-Leur 076 5020439 j.g.hupkes@kpnmail.nl</p>	
	<p>Dhr. Drs. P. Osendarp (Peter) Zilvermeeuw 87 4872 RP Etten-Leur 076 5019791 peterosendarp@ziggo.nl</p>	
	<p><u>Vertrokken in 2012:</u></p> <p>Ingrid Scheifes Piet van Oers Will van Kamm - van Bockel Anske Hofmans - Weidema Esther van der Kruijssen</p> <p><u>Nieuwe leden in 2012:</u></p> <p>Piet van Hoof Esther van der Kruijssen</p>	

4. Advisering in 2012 .

4.1. Rol van de gemeente.

In totaal werden in 2012 in totaal 12 adviezen uitgebracht.

In het algemeen kan worden gesteld dat de gemeente serieus rekening heeft gehouden met onze inbreng, doch dat het praktische resultaat in (mede-)besluitvorming vrij gering is geweest.

Voor de reacties van de gemeente op de uitgebrachte adviezen verwijzen wij naar www.wmoadviesraad-el.nl

Wij pleiten in dit verband voor een sterkere onderbouwing bij het overnemen cq. verwerpen van uitgebrachte adviezen, ook richting de gemeenteraad. In veel gevallen ervaren wij deze als inhoudelijk matig en niet recht doende aan de argumentatie die is ingebracht en de energie en tijd die is ingezet om adviezen tot stand te brengen.

De procedure inzake het Plan van Eisen Klantonderzoek Wmo-lokat Elz en de daarop volgende aanbesteding van dit onderzoek kende na een moeizame start een goede afronding in samenwerking met de gemeente. Hopelijk kan deze samenwerking ook in de toekomst worden vastgehouden.

Veel aandacht is besteed aan de tijdige communicatie van de gemeente met de Wmo-adviesraad. Nog te dikwijls voelen wij ons te laat te worden betrokken in de adviesprocedure en de zorgvuldige hantering van adviestermijnen.

Ook de communicatie naar de Wmo-doelgroepen heeft niet altijd optimaal gefunctioneerd; zeker inzake de eigen bijdrage voor bijzonder vervoersmiddelen heeft deze onnodig verwarring en onrust veroorzaakt.

Tenslotte kan worden vermeld dat de medewerkers van de afdeling Samenleving steeds behulpzaam waren om vragen te beantwoorden en om vergaderfaciliteiten voor het AB te regelen. Dat gold ook voor het toezenden van de nodige (achtergrond-)informatie.

4.2. Overzicht adviezen 2012

- **Advies nummer 2012-01.**

College van burgemeester en wethouders
gemeente Etten-Leur
Postbus 10.100
4870 GA Etten-Leur

Datum: 02-02-2012

Onderwerp: ons advies **2012-01.**

Betreft: Verordening Wmo Gemeente Etten-Leur
toelichting verordening Wmo Gemeente Etten-Leur

Geacht college,

Hierbij ontvangt u het advies van de Wmo-adviesraad over uw verordening en de toelichting verordening Wmo Gemeente Etten-Leur. Het vorige Wmo beleidsplan was geschreven voor 4 jaar (2008 tot 2011) en het concept beleidsplan dat de Wmo-adviesraad van advies heeft voorzien sluit daarop aan van 2012 tot 2016. De verordening is een integraal onderdeel van dit beleidsplan samen met de jaarlijks opnieuw vast te stellen beleidsregels. In de periode 2012 tot 2016 gaat veel veranderen. Het concept van het Wmo beleidsplan voorziet daar niet in. Waarschijnlijk wordt de transitie van de AWBZ functie begeleiding en andere maatregelen beleidsarm ingevoerd. De vraag is wel of de veranderingen in (landelijk) beleid zullen leiden tot aanvullend beleid of gewijzigd beleid. De verplichting om een voorziening zowel in natura als Pgb aan te bieden bijvoorbeeld, vervalt in 2013. De gemeente kan dan voor individuele voorzieningen het recht op pgb ontzeggen. In de ons voorliggende verordening wordt de Pgb wel beschreven, is het dan ook een "verworven recht" tot 2016 of kan de verordening in 2013 op dit punt worden herzien? Opvallend is dat er weinig wordt afgeweken van de standaard van de (VNG) verordening of de verordening van de samenwerkende gemeenten. Daar waar wordt afgeweken is geen motivatie voor die afwijking gegeven.

Graag vernemen we uw motivatie zodat wij kunnen beoordelen of die afwijkingen verduidelijkingen in beleid of uitvoering van beleid opleveren en geen verenging van de mogelijkheden tot het “recht hebben op” voorzieningen is.

Artikelsgewijs:

Bij de begripsomschrijving graag toevoeging *rolstoelpool* en *scootmobiepool* en de toelichting daarop.

1. 7 (artikel 1, lid 7)

Hebt u ons advies overgenomen dat ook een ouderenwerk(st)er een vertegenwoordiger van het college kan zijn?

Een aanmelding is pas een aanmelding nadat een aanvrager duidelijk heeft gemaakt dat het echt om een aanvraag van een voorziening gaat en niet om een (aanvraag voor een) gesprek. Stel dat iemand vandaag belt of langs gaat en pas over twee weken een gesprek kan hebben wat misschien gaat gelden als een aanvraag .

Wanneer begint dan de beslistermijn?

1. 17

Hier wordt dus geen gebruikelijke zorg verwacht van minderjarigen.

De adviesraad vindt dat ook van minderjarigen verwacht mag worden dat ze hun steentje bijdragen.

1.19

Graag toevoegen: *en waar de voorziening minimaal mee aangeschaft kan worden.*

1.20

Niet duidelijk is wanneer wel of geen (forfaitaire) financiële vergoeding (zonder nadere regels) wordt opgelegd.

4

In de toelichting staat dat “als aanmelding is gedaan dient binnen een bepaald aantal werkdagen een afspraak te worden gemaakt”.

Graag zien we dit in de verordening terug met een concrete tijdsaanduiding.

5

Cruciaal is dat het gesprek wordt gevoerd door een persoon die niet bij de besluitvorming betrokken wordt. Wij zouden dat graag in de verordening terug willen zien.

Ook willen we opgenomen zien dat de lijst met de te bespreken punten vooraf aan de belanghebbende wordt toegestuurd en dat het gesprek bij de cliënt thuis plaatsvindt.

6. 1

Graag vermelden dat de aanvrager altijd een kopie krijgt van het verslag.

7.3

“Als er van het gesprek een verslag aanwezig is..” De Adviesraad gaat er vanuit dat er van elk gesprek een verslag wordt gemaakt en dat dit *door de aanvrager* wordt ondertekend.

Wij gaan er vanuit dat de ondertekenaar het eens is met het verslag. Dus dient een niet-correct verslag te worden bijgesteld.

5.1

De Adviesraad is verheugd dat de International Classification of Functions, Disabilities and Health als basis voor het begrippenkader wordt gehanteerd, maar de raad maakt zich ernstig zorgen over de uitvoerbaarheid van dit artikel. Niet voor niets heeft de WHO dringend aanbevolen dat gebruikers ten sterkste wordt aangeraden een training in het gebruik van de classificatie te volgen, hetzij via de WHO, hetzij via de WHO Collaborating Centres.

9.

In dit artikel wordt het woord “uitsluitend” toegevoegd waarmee wordt bepaald dat activiteiten buitenshuis niet vallen onder de Wmo. Dit staat haaks op artikel 10.1 *het normaal kunnen gebruiken van...*(de tuin, balkon, berging). Want wat te doen als de tuin dichtgroeit, de berging onbereikbaar wordt en het vuil zich opstapelt?

10.3

In de eerste zin zou de adviesraad tussen *geschikt te maken woning* en *welke verhuizing kan leiden...* graag “*binnen de eigen gemeente*” toevoegen.

De Wmo-adviesraad mist de regel dat als er sprake is van een goede sociale samenhang (bijvoorbeeld door het verlenen van burenhulp) het primaat van de verhuizing opzij kan worden gezet. Dit kan zelfs op termijn goedkoper zijn.

Daarnaast mist de raad de acceptabele wachttermijn voordat een woning beschikbaar komt (daar is jurisprudentie over).

12.3

Een omschrijving naar het verplichtende karakter om werkzaamheden over te nemen moet duidelijker zijn. Nu lijkt het vrijblijvend.

18.2

De toelichting op dit artikel is ten dele waar. De gemeente bepaalt de hoogte van de eigen bijdrage. Het CAK bepaalt het maximumbedrag van de eigen bijdrage aan de hand van de inkomensgegevens en de verschuldigde andere bijdragen en incasseert deze bedragen ook.

20.

Niet duidelijk is of er wordt gesteld dat er een eigen bijdrage wordt geheven of dat ook het bedrag van de eigen bijdrage wordt vermeld. Het bedrag benoemen heeft de voorkeur zodat men niet voor verassingen komt te zijn of eventueel een andere keuze zou kunnen maken.

25. Onze Adviesraad is verheugd dat er per casus maar een keer medisch advies kan worden opgevraagd.

28. Als een voorziening is gekocht uit een Pgb en de gebruiker komt te overlijden. Van wie is dan de voorziening die met de Pgb is gekocht?

Met dit advies hoopt de Wmo-adviesraad een bijdrage te hebben geleverd voor een nog betere Verordening Wmo gemeente Etten-Leur.

Namens de Wmo-adviesraad,
Ingrid Scheifes-Coenen
voorzitter Wmo-adviesraad Etten-Leur

- **Advies 2012-02.**

Aan:

College van Burgemeester en Wethouders
Gemeente Etten-Leur
Postbus 10.100
4870 GA Etten-Leur

Datum: 1 maart 2012

Onderwerp: advies **2012-02.**

Betreft: AWBZ naar Wmo: Begeleiding / Plan van aanpak

Geacht College,

Met belangstelling heeft de Wmo-adviesraad uw bestuursopdracht AWBZ begeleiding en Plan van aanpak gelezen. In de Wmo-adviesraad zijn een aantal opmerkingen geplaatst die wij graag onder de aandacht willen brengen:

- In uw aanpak staat dat het niet mogelijk is om de begeleiding een-op-een over te nemen. Uit uw aanpak blijkt niet vanuit welk uitgangspunt u nu keuzes gaat maken. De Wmo-adviesraad wil u met nadruk wijzen op de kwetsbaarheid van de groep mensen die met deze transitie te maken krijgen. Juist bij een verandering van een-op-een aanpak blijkt de mantelzorger (-ster) het gelag te betalen. Graag heldere uitgangspunten zodat iedereen weet wat men kan verwachten.
- Wanneer worden de mensen geïndiceerd en hoelang blijft de huidige indicatie geldig?
- Ook wij zijn voorstanders om verbindingen te leggen en te kijken naar mogelijkheden om mensen goed te begeleiden, maar de Wmo-adviesraad wil benadrukken dat juist deze groep mensen gebaat is bij continuïteit en professionaliteit.

Dat betekent dat vrijwilligers en uitkeringsgerechtigden niet bij uitstek de eersten zijn die de begeleiding op zich kunnen nemen.

- Verder vraagt de Wmo-adviesraad om samen met andere organisaties die een eigen bijdrage vragen (zorgverzekeraars, GGZ, thuiszorg) goed te kijken naar de draagkracht van de klanten. Juist bij deze groep zitten mensen die er niet om gevraagd hebben bij deze groep te horen, maar aan alle kanten om eigen bijdragen worden gevraagd.
- U stelt dat in het eerste kwartaal 2012 mensen gevraagd wordt naar hun mening. De Wmo-adviesraad zou graag daar ook de mantelzorgers bij betrokken zien.
- Verder stelt u dat de Wmo-adviesraad geen afgevaardigde heeft uit deze doelgroep. Wij kunnen met tevredenheid stellen dat wij erin geslaagd zijn om recent iemand uit deze doelgroep in onze Raad te laten gaan deelnemen.

Met vriendelijke groet,

namens het dagelijks bestuur,
Ingrid-Scheifes, voorzitter
Jan Hupkes,
secretaris

- **Advies 2012-03.**

Aan:
het College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 10.100
4871 GA Etten-Leur

Etten-Leur, 25 april 2012

Betreft: uw adviesaanvraag eigen bijdrage individuele vervoersvoorzieningen.

Ons kenmerk: **advies 2012-03.**

Geacht College,

Naar aanleiding van uw adviesaanvraag d.d. 12 april 2012 betreffende het heffen van een eigen bijdrage voor individuele vervoersvoorzieningen (in het bijzonder scootmobiel en bijzondere fiets), delen wij u mee, dat :

- a. wij ten principale positief adviseren ten aanzien van het heffen van een inkomensafhankelijke eigen bijdrage voor individuele vervoersvoorzieningen, met uitzondering, dat er

- b. van een inkomensafhankelijke eigen bijdrage geen sprake kan zijn in die gevallen waar mensen met een beperking omwille van de ernst van de beperkingen of gedrag geen gebruik kunnen of mogen maken van collectief vervoer (contra indicatie) en
- c. wij ons het recht voorbehouden separaat te adviseren ten aanzien van de uitvoeringsregeling en het communicatie- /informatietraject, die aan het beleid, gesteld onder punt a. ten grondslag liggen, waarbij
- d. wij u tenslotte adviseren in het communicatietraject naar betrokkenen tijdig, uiterst zorgvuldig en cliëntgericht te handelen, daarbij verwijzend naar de negatieve ervaringen eind 2011 opgedaan bij het traject "eigen bijdrage en gebruiksinventarisatie van scootmobielen". Dit traject heeft indertijd voor veel verwarring, onnodige spanning en onrust bij betrokkenen gezorgd en wij gaan ervan uit, dat u zich ten zeerste inspant om in de toekomst een herhaling te voorkomen.

Vertrouwende u voldoende te hebben geïnformeerd,

namens het Dagelijks Bestuur van de Wmo-adviesraad Etten-Leur,

J.Niehof, vice-voorzitter
J.G.Hupkes, secretaris.

- **Advies 2011-04.**

Aan:
Gemeente Etten-Leur
College van burgemeester en wethouders,
Postbus 10100
4870 GA Etten-Leur

t.a.v. afdeling Samenleving / Elly Kerstens en Marc van Hooijdonk

Etten-Leur, 8 mei 2012

betreft: (ongevraagd) **advies 2012-04: verdere procedure klanttevredenheidsonderzoek (KTO).**

Geacht College,

Hierbij geven wij u een reactie ten aanzien van de verdere procedure met betrekking tot de uitvoering van een nieuw, aanvullend klanttevredenheidsonderzoek inzake het functioneren van bureau Elz.

1. Inleiding.

De Wmo-adviesraad heeft een ad hoc commissie gevraagd haar te adviseren inzake het "KTO- dossier", gelet op de ontwikkelingen uit het verleden (2009-2011) en met zicht op de toekomst.

Hieraan bestond grote behoefte mede in het licht van recente ontwikkelingen (oa. gesprek met wethouder Th.Vaes en de reactie van mevr.E. Kerstens tijdens ons overleg op 12 april 2012).

Deze commissie heeft uitvoerig stil gestaan bij de uitgangspunten, die wij van belang achten bij de uiteindelijke gunning aan een uitvoerend bureau KTO-onderzoek. Het advies aan het DB werd op 1 mei 2012 uitgebracht. In de vergadering van het DB op 8 mei 2012 is het advies onverkort door het DB overgenomen. Hieronder de kernpunten van ons standpunt.

2. Aard van het onderzoek.

De Wmo-adviesraad ziet het uit te voeren onderzoek -onafhankelijk van de gemeente en de Wmo-adviesraad (voorkomt belangenverstremming)- als een aanvullend (in principe eenmalig) onderzoek vanuit het "cliëntenperspectief" met een meer lokale invulling opgezet en niet vanuit een "dienstverleningsperspectief". Dit aanvullend karakter blijkt ook onverkort uit de samenvatting van het Wmo-beleidsplan 2012-2015 (zie: p.6) waar het nieuwe onderzoek naast de (SGBO-)benchmark wordt aangekondigd:

"In 2012 komen wij samen met de Wmo-adviesraad tot een andere invulling van het klanttevredenheidsonderzoek; een meer kwalitatief onderzoek naar het functioneren van het Wmo-loket Elz. Ook middels de Benchmark leggen wij verantwoording af aan burgers en bestuur. De Benchmark geeft ons inzicht in hoe wij het doen op het gebied van de Wmo in vergelijking met vergelijkbare gemeenten."

3. Uitgangspunten.

Bij het beoordelen van KTO-offertes hanteren wij de volgende uitgangspunten:

- Gelijkwaardigheid in de offertes wat betreft de te behalen doelstelling; de omvang van het onderzoek; de kwaliteit van de uitvoering; de mate van begeleiding en inspraak op het proces
- De wijze van rapportage
- De kwaliteit en ervaring van de medewerkers (voor zover deze valt in te schatten)
- Het op gelijke wijze samenstellen en benaderen van de te onderzoeken cliënten
- De onafhankelijke positie van de onderzoeker ten opzichte van de gemeente en haar belangen
- De mate van objectiviteit, betrouwbaarheid en relevantie van het uit te voeren onderzoek (onderzoek is maar eenmalig uit te voeren en uitslag heeft grote politieke waarde)

4. Conclusies.

Er was tot nu toe sprake van een tweetal aanbieders om het KTO- onderzoek mogelijk uit te voeren: SGBO (op voorspraak van gemeente) en CLiP (op advies Wmo-adviesraad). Gezien het gestelde onder punt 1-3 is de Wmo-adviesraad het volgende van mening:

- a. De Wmo-adviesraad concludeert dat zij op grond van de voorgeschiedenis rond het KTO en de gang van zaken met de voorliggende offertes van CLiP en SGBO een onomwonden voorkeur heeft voor de opzet en het karakter van het CLiP voorstel, ongeacht de daaraan gekoppelde prijs-opgaven en prijsverschillen met SGBO. Deze voorkeur is ingegeven door de toepassing van de uitgangspunten en criteria van het DB. Wij vinden het niet relevant om via een nadere raadpleging de twee onderzoeksorganisaties om toelichting te vragen, omdat de organisatie SGBO op inhoudelijke gronden door de Wmo-adviesraad wordt afgewezen.
- b. De Wmo-adviesraad concludeert, dat zij zich niet onder tijdsdruk of gelddruk mag laten dwingen. De Wmo-adviesraad ziet het onderzoek als aanvullend en niet als plaatsvervangend; daarom is de tijdsdruk van de WMO verantwoordingscyclus en het tijdspad daarbij van lokale naar landelijke overheid voor de Wmo-adviesraad niet van toepassing .
- c. Als resultaat van voortschrijdend inzicht in dit langdurige project concludeert de Wmo-adviesraad dat zij zich in deze volhardend moet blijven opstellen als opdrachtgever van dit onderzoek.
- d. De Wmo-adviesraad vindt dat bij de keuze van een onderzoeksorganisatie en de onderzoeksopzet de WMO adviesraad op inhoudelijke (en niet op financiële) gronden het doorslaggevend woord heeft.
- e. Deelname aan een bij een KTO-onderzoek behorende begeleidingsgroep of klankbordgroep door een vertegenwoordiging vanuit de Wmo-adviesraad -naast die van de gemeente - is naar onze mening essentieel om tot een gedragen resultaat te komen.
- f. Indien, conform landelijke aanbestedingsregels, de gemeente Etten-Leur verplicht is méér dan een offerte aan te vragen, wordt door ons voorgesteld om als alternatief voor de organisatie SGBO het bureau WMO klanttevredenheidsonderzoek.nl uit te nodigen en zo tegemoet te komen aan de verlangens en verplichtingen van de gemeente.

- g. Bij het benaderen van onderzoeksorganisaties moet naar mening van de Wmo-adviesraad van meet af aan kenbaar gemaakt worden wat de budgettaire ruimte is van de financier van het onderzoek. Aangezien het wat ons betreft op dit moment niet gaat om een regulier en voortaan jaarlijks terugkerend onderzoek hoeft dit ook niet plaats te vinden binnen het tijdsplan van de WMO verantwoordingscyclus van de overheden. Zonder die tijdsdruk kan de Wmo-adviesraad tot een afgewogen en verantwoorde onderzoekskeuze komen en zal de betrouwbaarheid van de resultaten optimaal zijn.
- h. Als het experiment onder punt g. bevalt, kan in overleg met de gemeente Etten-Leur besloten worden om een dergelijk onderzoek als plaatsvervangend onderzoek voor het gangbare onderzoek van SGB0 voortaan te laten plaatsvinden, eventueel door het andere onderzoeksbureau, zoals nu voorgesteld. Voor andere informatie over dit alternatief wordt verwezen naar onderstaande bijlage (volledige tekst: zie internet) .

Op grond van bovenstaande overwegingen acht de Wmo-adviesraad Etten-Leur een gesprek op 16 mei 2012 met SGB0 niet aan de orde. Wij pleiten er voor om dit gesprek op zo kort mogelijke termijn (wellicht nog op 16 mei 2012 indien realiseerbaar) gezamenlijk te voeren met een afvaardiging van bureau CliP, eventueel nog aangevuld door een tweede aanbieder, zoals vermeld onder punt f.

Wij zijn gaarne bereid bovenstaand standpunt nader bij u toe te lichten en de vervolprocedure in goed overleg met u op korte termijn verdere inhoud en vorm te geven.

Met vriendelijke groet,
namens het dagelijks bestuur van de Wmo-adviesraad,

J.Niehof, vice-voorzitter.

- **Advies 2012-05.**

Aan:

College van Burgemeester en Wethouders,
Postbus 10.100
4870 GA Etten-Leur

t.a.v. afdeling Samenleving (Wmo) en Voorlichting.

Etten-Leur, 30 mei 2012

Betreft: communicatieplan Wmo-beleidsplan 2012-2015 (**advies 2012-05.**)

Geacht College,

Het concept communicatieplan horend bij het Wmo-beleidsplan 2012-2015 hebben wij op 11 mei 2012 ter kennisname ontvangen.

Het is de bedoeling dat dit document in september 2012 wordt vastgesteld en daarna in uitvoering wordt genomen.

Op verzoek van uw afdelingen Samenleving en Voorlichting geven wij u hierbij enkele redactionele aanbevelingen.

De verdere inhoud en uitvoering van dit communicatieplan laten wij in eerste instantie graag over aan de betreffende medewerkers en hun expertise op het gebied van communicatie en voorlichting.

Voor enkele tekstuele aanpassingen en aanvullende vragen en opmerkingen (in kleur aangegeven) verwijzen wij naar bijgevoegde bijlage.

Wij hopen op deze wijze het communicatieplan en de verdere uitwerking ervan op enkele punten te hebben kunnen versterken in het belang van de betreffende doelgroepen en gebruikers van Wmo-voorzieningen.

Deze zijn gebaat bij een begrijpelijke, tijdige, heldere, eenduidige, doeltreffende en veelzijdige communicatie, die het cliëntenbelang in alle opzichten voorop stelt.

Wij vertrouwen erop, dat de uitvoering van dit communicatieplan daartoe een duidelijke bijdrage zal leveren.

Hopende u van dienst te zijn geweest,

met vriendelijke groet,

Namens de Wmo-adviesraad Etten-Leur,

J.Niehof,
vice- voorzitter

- **Advies 2012-06 A.**

Aan:
College van burgemeester en wethouders,
postbus 10.100
4870GA Etten-Leur

t.a.v. mevr. E.Kerstens, coördinator Wmo; afdeling Samenleving

Etten-Leur, 31 mei 2012.

Betreft: Programma van eisen klanttevredenheidsonderzoek Elz (KTO) - (advies 2012-06 A.)

Geacht College,
Naar aanleiding van het gesprek op 29 mei 2012 met wethouder dhr.Th.Vaes;
dhr. C. Martens en mevr.E. Kerstens ontvingen wij in dank op 30 mei 2012 een eerste aanzet voor een programma van eisen voor het uit te voeren klanttevredenheidsonderzoek (KTO) in relatie tot functioneren van bureau Elz.

Op verzoek van mevr. E.Kerstens van uw afdeling Samenleving geven wij in onderstaande bijlage onze reactie en visie op genoemd voorstel in de hoop, dat op deze wijze een goed vertrekpunt ontstaat om gezamenlijk op korte termijn tot de aanbesteding en uitvoering van dit belangrijke onderzoek over te gaan.

Wij zien daar zeer naar uit !

Hopende u van dienst te zijn geweest,

met vriendelijke groet,

de leden van de werkgroep KTO van de Wmo-adviesraad Etten-Leur:

Lian Roovers; Peter Osendarp

namens het dagelijks bestuur:

Jan Hupkes, secretaris

- **(Vervolg-) advies 2012-06 B.**

Aan:

Gemeente Etten-Leur
t.a.v. mevr. E. Kerstens;
afd. Samenleving / Wmo

Etten-Leur, 13 juni 2012.

Betreft: reactie op het aangepaste Pve KTO.(vervolgadvies 2012-06 B.)

Geachte mevrouw Kerstens, Beste Elly,

Op verzoek geven wij in onderstaande bijlage onze reactie op het concept Programma van eisen (Pve) voor het uit te voeren klanttevredenheidsonderzoek (KTO) inzake het functioneren van bureau Elz, dat wij van u op 1 juni jl. per mail ontvingen. Dit concept is in de werkgroep KTO en vervolgens in het dagelijks bestuur op 12 juni 2012 aan de orde geweest.

In **BLAUW** geven wij onze opmerkingen, die naar onze mening het Pve versterken en de kwaliteit ervan verhogen. Overige tekst (in ZWART): akkoord.

Wij hechten eraan, dat de tekstuele aanpassingen in **BLAUW** kunnen worden verwerkt in het Pve en de aanvullende adviezen / vragen (zie: A t/m C) in het komend proces van gunning van de opdracht aan een extern bureau op passende wijze serieuze aandacht krijgen bij de voorwaarden waaraan de aanbieders moeten voldoen.

Wij zijn graag bereid - indien gewenst - mondeling een en ander nader toe te lichten.

Wij zien uw reactie met belangstelling tegemoet en hopen dat spoedig met de uitvoering van dit belangrijke traject kan worden begonnen.

met vriendelijke groet,

namens het dagelijks bestuur van de Wmo-adviesraad Etten-Leur,

J.Niehof, vice-voorzitter

J.G. Hupkes, secretaris

BIJLAGE vervolgadvis PvE KTO (advies 2012-06 B.)

Programma van Eisen (PvE) *onafhankelijk* klanttevredenheidsonderzoek Elz.

1. Doelstelling.

De Wmo-adviesraad en de gemeente Etten-Leur willen de kwaliteit van dienstverlening van het Wmo-loket Elz laten onderzoeken en op basis daarvan een verbeter slag maken.

De centrale vraag van het onderzoek is hoe de cliënten, die gebruik maken of gebruik gemaakt hebben van de Wmo in Etten-Leur de bereikbaarheid, de professionaliteit van de dienstverlening, de voorzieningen zelf en de bejegening (hebben) ervaren.

Daarnaast willen we weten waarom ze dat zo ervaren hebben, waarbij wordt ingegaan op de motivaties en achterliggende redenen / redeneringen van deze cliënten.

Het gaat dus vooral om een kwalitatief onderzoek waarbij door middel van persoonlijke interviews doorgevraagd kan worden, waarom iemand wel of niet tevreden is.

Er wordt tijdens de interviews en de interpretatie ervan door de onderzoeker geluisterd en gekeken vanuit het cliëntperspectief.

2. Onderwerpen

- Dienstverlening Wmo
- Professionaliteit Wmo-consulenten
- Wmo-voorzieningen: aard en inhoud
- Bejegening en communicatie bij het Wmo-loket Elz: voor / tijdens en na intakeproces
- Vraagsturing in de Wmo (Hoe wordt "de Kanteling" door cliënten ervaren ?)

3. Opzet onderzoek.

- Er moet minimaal sprake zijn van 20 persoonlijke interviews aan huis.

Opmerking A.)

Hierbij worden op onafhankelijke wijze (at random) loketbezoekers **zowel** telefonisch digitaal of fysiek (**echter niet door medewerkers van bureau Elz**) benaderd met zo veel mogelijk verschillende kenmerken leeftijd, geslacht, aard van de beperkingen, nieuwe aanvragen en bestaande gebruikers.

- Daarnaast vindt minimaal 1 groepsbijeenkomst plaats, waarbij de resultaten uit de persoonlijke interviews worden voorgelegd aan een andere selectie cliënten van het Wmo loket ELZ. Daardoor kunnen resultaten beter worden vergeleken en geduid. De groepsbijeenkomst wordt geleid door de onderzoeker.

Opmerking B.)

Het onderzoek moet leiden tot een transparant verslag en inzicht in de **beleving van de** kwaliteit van dienstverlening van het Wmo-loket Elz. **(het cliëntperspectief is daarbij steeds het uitgangspunt)**

4. Overige vragen / aandachtspunten / randvoorwaarden:

- Hoe wordt de onafhankelijke positie van de onderzoeker ten opzichte van de gemeente en de Wmo-adviesraad gegarandeerd?
- Alvorens over te gaan tot gunning vindt presentatie plaats over opzet en uitvoering van het onderzoek, door **de kandidaat onderzoeksbureaus**. Hierbij wordt inzicht verkregen in de taakopvatting, kwaliteit en ervaring van de onderzoeker.
- De planning van het onderzoek: start in augustus/september, rapportage gereed in december 2012
- Specificatie van de kostenberekening.
- De rapportage dient te voldoen aan de eisen die het ministerie VWS stelt aan de zogenaamde prestatiegegevens, artikel 9 van de Wmo.
- Bij beoordeling van de presentaties wat weegt dan het zwaarste of geeft de doorslag. (bv meerderheid van stemmen, betaler, prijs)

Aanvullende opmerkingen (vragen / adviezen) vanuit de Wmo-adviesraad:

A. Vraag: Hoe kom je aan adressen ?

Advies: naar onze mening is ook input nodig van **niet-clënten**, zijnde mensen die een aanvraag hebben ingediend die niet is gehonoreerd en daarmee niet in het Wmo-bestand voorkomen. Dit versterkt de waarde van het onderzoek.

B. Advies:

- Het onderzoek wordt begeleid door een **begeleidingsgroep**, bestaande uit een in aantal en waardering gelijkwaardige afvaardiging vanuit de Wmo-adviesraad en de gemeente Etten-Leur (voorstel Wmo-adviesgroep: 2 personen per afvaardiging)

- Wij vinden het van groot belang dat de groepsbijeenkomst onder leiding staat van een **onafhankelijk voorzitter**. De rol van de onderzoeker kan dan zuiver die van onderzoeker blijven en is daarom naar onze mening niet te combineren met het leiding geven aan de begeleidingsgroep, omdat hij/zij reeds deel uit maakt van het uitvoeringsproces.

C. **Vraag: op welke wijze worden de resultaten van het onderzoek en de vertaling daarvan in beleid/maatregelen met de Wmo-adviesraad in het vervolgtraject afgestemd en gemonitord ? Verloopt dit in directe relatie met het DB (en daarna AB) van de Wmo-adviesraad of via de (dus in stand gehouden) begeleidingsgroep ?**

- **Advies 2012-07.**

Aan:

het College van burgemeester en wethouders,
postbus 10.100
4870 GA Etten-Leur

Etten-Leur, 11 juli 2012.

betreft: advies nieuwe beleidsregels en uitvoeringsbesluit Wmo (advies 2012-07.)

Geacht College,

Op uw verzoek van 16 mei 2012 doen wij u onderstaand ons advies toekomen betreffende de nieuwe beleidsregels en het uitvoeringsbesluit Wmo 2012.

Wij verzoeken u bij uw definitieve besluitvorming de inhoud van dit advies serieus mee te laten wegen.

Uw reactie met belangstelling afwachtend,

met vriendelijke groet,

namens het dagelijks en algemeen bestuur van de Wmo-adviesraad Etten-Leur,

J. Niehof,
vice voorzitter

J.G.Hupkes,
secretaris

- **Advies 2011-08.**

Aan:
College van burgemeester en wethouders
te Etten-Leur

t.a.v. de heer M. van Hooijdonk,

Etten-Leur, 21 juni 2012 (per mail)

Betreft:
Advies inzake informatie eigen bijdrage scootmobielgebruikers / gebruik bijzondere vervoersmiddelen. **(advies 2012-08.)**

Geacht College,

Hierbij doen wij u per omgaande in het kort ons advies "Informatie eigen bijdrage scootmobielgebruikers / gebruikers bijzondere vervoersmiddelen" toekomen:

Advies:

01. Info folder Elz "Eigen bijdrage" tekstueel : akkoord.
02. Ten aanzien van de brieven naar oude en nieuwe gebruikers scootmobielen en bijzondere fietsen over de eigen bijdrage verwijzen wij naar de opmerkingen gemaakt in het AB van 21 juni 2012 in het bijzonder de schriftelijke opmerkingen van de heer P. van Hoof (aan mevr. E. Kerstens overhandigd) en mondeling door mevr. L. Roovers.

Mevr. E. Kertens heeft toegezegd deze opmerkingen mee te nemen als advies van de Wmo-raad om zo de betreffende brieven inhoudelijk verder te versterken en zeker naar de belanghebbenden verder te verduidelijken en beter aan te geven waar zo nodig hulp kan worden geboden als men bv niet in staat is de eigen bijdrage digitaal te berekenen.

Graag vragen wij een EXTRA kritische blik op een en ander en hopelijk de verwerking van onze opmerkingen - waar zinvol en nodig - in de definitieve versies.

Iedere discussie "naar aanleiding van"...moeten we zien te voorkomen; zorgvuldigheid en duidelijkheid is dus extra geboden, zeker gezien de minder prettige ervaringen uit het "Scootmobiel-verleden".

Tip: wellicht is ook een check door enkele derden nog te overwegen ("hoe lees je deze brief als denkbeeldig/toekomstig gebruiker van voorzieningen; duidelijk en juist te interpreteren etc.?) De definitieve versies zien wij graag tegemoet !

Met vriendelijke groet, namens de leden van de Wmo-adviesraad,

Jan Niehof, vicevoorzitter

- **Advies 2012-09 A.**

Aan:
het College van Burgemeester en Wethouders te Etten-Leur

Etten-Leur, 12 september 2012

Betreft: preadvies nota schuldhulpverlening (advies 2012-09 A.)

Geacht College,

Op 15 juli jl. ontvingen wij van u het concept plan gemeentelijke schuldhulpverlening in Etten-Leur met een verzoek om advies van onze kant als WMO adviesraad. Zoals wij u eerder kenbaar hebben gemaakt is het niet mogelijk om uitgerekend in de vakantieperiode een gefundeerd advies uit te brengen wat wordt gedragen door de hele adviesraad. Daarom geven wij u nu vast het (concept) advies dat alleen nog de instemming heeft van het DB. Dit advies moet nog worden voorgelegd aan het AB. Ondanks dat hebben we gemeend dat het niet geven van dit advies, of het geven van een sumier pre advies, voor ons en de gemeenteraad een gemiste kans zou zijn. Dat is helaas ook onze ervaring uit het verleden. Daarom kiezen we nu hiervoor, maar met nadruk vragen we u nogmaals om deze adviesvragen beter te plannen. Natuurlijk hebben we ook gezien dat dit een stuk is van samenwerkende gemeenten maar dit is niet een exclusief Etten-Leurs Wmo raad probleem. In het DB hebben we ons afgevraagd of het geven van een advies op een fantastisch uitziend stuk van de samenwerkende gemeenten wel zinvol is en of advies ook nog kan leiden tot aanpassingen. Des al niet te min willen we gemeenteraadsleden bewust maken dat er naast deze beheersmatige aanpak van de problematiek ook een andere visie is. Het advies vatten wij samen in kernpunten. In de bijlage vindt u het inhoudelijke verhaal ingebracht door een van onze leden, met expertise in deze thematiek.

1) het uitgangspunt dat de schuldenaar alleen probleemeigenaar is wordt door ons voorzien van kritische kanttekeningen.

2) het "ideaal" type van dienstverlening in deze nota is "de regelaar", een typering die suggereert alleen technisch te handelen om de schuldproblematiek (van dat moment) op te lossen. In de handreiking van het Ministerie van SZW worden andere typeringgen genoemd, die suggereren een breder pakket aan diensten te hebben.

De Wmo adviesraad is meer voor een coachende aanpak ter preventie van herhaling dan alleen inzetten van een regelaar.

3) Oplossingsrichtingen die worden vermeld (bv Surplus) zijn vooral professionele organisaties. Het is juist de kanteling in de Wmo die maakt dat er eerst gekeken wordt in het eigen netwerk, bij vrijwilligersorganisaties zoals diaconale werkgroepen of andere sociale burgerinitiatieven en daarna naar de algemene voorzieningen als maatschappelijk werk, formulierenteam, e.a. De eerder genoemde handreiking van het ministerie van SZW hanteert begrippen als "interne integraliteit" en "externe integraliteit". De uitwerking van met name dit

laatste begrip spreekt ons sterk aan, maar ontbreekt in de nota. Wij adviseren dit alsnog in de nota op te nemen en uit te werken. Dat betekent dat er uitdrukkelijk gewerkt wordt aan samenwerking met belanghebbende bedrijven zoals bv wooncorporaties, instanties en instellingen, maar ook met vrijwilligersorganisaties of burgerinitiatieven op dit terrein. (bv met voedselbanken etc.) De Wmo adviesraad vraagt aandacht voor de schuldhulp maatjes projecten van vrijwilligersorganisaties elders in het land en wil de vrijwilligersorganisaties in Etten-Leur die betrokken zijn bij bestrijding van armoede en sociale uitsluiting oproepen hen te consulteren. Ook maken we melding van ervaringen en inzichten bv. in Eindhoven waar de noodzaak van een sociale ombudsfunctie naar voren is gekomen.

4) In preventieve sfeer zien we ook een taak weggelegd voor bewustwording en voorlichting over schuldenproblemen onder jongeren in het voortgezet onderwijs.

5) Verder maken we ons zorgen om de tijd die verstrijkt tussen de aanmelding of het signaal over problematische schulden en de wachttijd tot "behandeling/afhandeling" bij de kredietbank. De wachttijd is lang en in de wachttijd zakken mensen steeds verder weg.

Het geheel van ons voorlopig advies is als bijlage gevoegd bij deze brief. Wij raden u aan ook de genoemde bronnen en publicaties te raadplegen, met name de handreiking van SZW voor gemeentelijke schuldhulpverlening

Namens het dagelijks bestuur van de WMO adviesraad

J.Niehof, vice voorzitter

J.G.Hupkes, secretaris

1 bijlage

- **Advies 2012-09 B.**

Aan:
het College van burgemeester en wethouders,
Postbus 10.100
4870 GA Etten-Leur

Etten-Leur, 4 oktober 2012

Betreft: definitief advies nota schuldhulpverlening (advies 2012-09 B.)

Geacht College,

Op 15 juli 2012 ontvingen wij van u het concept plan gemeentelijke schuldhulpverlening in Etten-Leur met een verzoek om advies van onze kant als WMO adviesraad. Zoals wij u eerder kenbaar hebben gemaakt is het niet mogelijk om uitgerekend in de vakantieperiode een gefundeerd advies uit te brengen wat wordt gedragen door de hele adviesraad. Daarom hebben wij u per 15 september 2012 vast het preadvies gezonden, dat alleen nog de instemming had van het DB.

Bijgaand definitief advies is op 4 oktober 2012 geaccordeerd door het Algemeen Bestuur.

Met nadruk vragen we u nogmaals om deze adviesvragen beter te plannen.

Natuurlijk hebben we ook gezien dat dit een stuk is van samenwerkende gemeenten maar dit is niet een exclusief Etten-Leurs Wmo raad probleem. In het DB hebben we ons afgevraagd of het geven van een advies op een stuk van de samenwerkende gemeenten wel zinvol is en of advies ook nog kan leiden tot aanpassingen. Des al niet te min willen we gemeente bewust maken dat er naast deze beheersmatige aanpak van de problematiek ook een andere visie is.

Het advies vatten wij samen in kernpunten. In de bijlage vind u het inhoudelijke verhaal ingebracht door een van onze leden, met expertise in deze thematiek.

- 1) het uitgangspunt dat de schuldenaar alleen probleemeigenaar is wordt door ons voorzien van kritische kanttekeningen.
- 2) het "ideaal" type van dienstverlening in deze nota is "de regelaar", een typering die suggereert alleen technisch te handelen om de schuldproblematiek (van dat moment) op te lossen. In de handreiking van het Ministerie van SZW worden andere typeringgen genoemd, die suggereren een breder pakket aan diensten te hebben. De Wmo adviesraad is meer voor een coachende aanpak ter preventie van herhaling dan alleen inzetten van een regelaar.
- 3) Oplossingsrichtingen die worden vermeld (bv Surplus) zijn vooral professionele organisaties. Het is juist de kanteling in de Wmo die maakt dat er eerst gekeken wordt in het eigen netwerk, bij vrijwilligersorganisaties zoals diaconale werkgroepen of andere sociale burgerinitiatieven en daarna naar de algemene voorzieningen als maatschappelijk werk, formulierenteam, e.a. De eerder genoemde handreiking van het ministerie van SZW hanteert begrippen als "interne integraliteit" en "externe

integraliteit". De uitwerking van met name dit laatste begrip spreekt ons sterk aan, maar ontbreekt in de nota. Wij adviseren dit alsnog in de nota op te nemen en uit te werken. Dat betekent dat er uitdrukkelijk gewerkt wordt aan samenwerking met belanghebbende bedrijven zoals bv wooncorporaties, instanties en instellingen, maar ook met vrijwilligersorganisaties of burgerinitiatieven op dit terrein. (bv met voedselbanken etc.) De Wmo adviesraad vraagt aandacht voor de schuldhulp maatjes projecten van vrijwilligersorganisaties elders in het land en wil de vrijwilligersorganisaties in Etten-Leur die betrokken zijn bij bestrijding van armoede en sociale uitsluiting oproepen hen te consulteren. Ook maken we melding van ervaringen en inzichten bv. in Eindhoven waar de noodzaak van een sociale ombudsfunctie naar voren is gekomen.

- 4) In preventieve sfeer zien we ook een taak weggelegd voor bewustwording en voorlichting over schuldenproblemen onder jongeren in het voortgezet onderwijs.
- 5) Verder maken we ons zorgen om de tijd die verstrijkt tussen de aanmelding of het signaal over problematische schulden en de wachttijd tot "behandeling/afhandeling" bij de kredietbank. De wachtlijst is lang en in de wachttijd zakken mensen steeds verder weg.

Het geheel van ons advies is als bijlage gevoegd bij deze brief.

Wij raden u aan ook de genoemde bronnen en publicaties te raadplegen, met name de handreiking van SZW voor gemeentelijke schuldhulpverlening

Namens het Algemeen Bestuur van de Wmo-adviesraad Etten-Leur,,

J.Niehof, vice voorzitter

J.G.Hupkes, secretaris

BIJLAGE bij ADVIES 2012-09B. van de WMO ADVIESRAAD.

Dit advies van de WMO adviesraad is gebaseerd op expertise in eigen kring en op publicaties van overheidswege en anderen, die wij voor dit advies van belang achten. In onze benadering van de schuldenproblematiek en de hulpverlening hanteren wij als uitgangspunt dat de schuldenproblematiek niet alleen het probleem is van de individuele burger als schuldenaar, maar dat de problematiek onze samenleving als geheel aangaat.

In lijn met de handreiking van het Ministerie SZW benadrukken wij dan ook een integrale visie op en aanpak van deze schuldenproblematiek. Dat betekent "interne integraliteit" binnen de gemeentelijke organisatie zelf evenals "externe integraliteit" in de samenwerking met bedrijven, instanties of instellingen en burgerinitiatieven van op het gebied van vrijwilligerswerk in deze.

OPMERKINGEN OVER HET UITGANGSPUNT VAN DE ZELFREDZAAMHEID VAN DE SCHULDENAAR IN HET KADER VAN DE SCHULDHULPVERLENING

Dit concept beleidsplan hanteert uitgangspunten die de weerslag zijn van politiek - levensbeschouwelijke dan wel ideologische beoordelingen van problematische schulden. Grofweg kunnen wij twee basisposities onderscheiden. Aan de ene kant bestaat een visie met nadruk op de persoon en andere kant een visie die de persoon situeert in de samenleving.

Het ene mensbeeld gaat uit van persoonlijke vrijheid, eigen verantwoordelijkheid, mondigheid en zelfredzaamheid en het gegeven dat formeel gesproken alle mensen gelijk zijn. Ieder individu heeft daarbij de mogelijkheid en het recht zijn belang en bestemming te bepalen. De samenleving bestaat a.h.w. uit losse enkelingen: ieder voor zich.

De andere visie op de mens gaat ervan uit dat een samenleving feitelijk structurele ongelijkheden tussen mensen heeft en maatschappelijke factoren kent, waardoor persoonlijk gedrag,- met zijn tekortkomingen en beperkingen - mede bepaald wordt. Ieder mens is daarbij deel van het maatschappelijk geheel

In dit concept beleidsplan is evident welk normatief mens - en maatschappijbeeld het uitgangspunt is: De schuldenaar is de probleemeigenaar en de zelfredzaamheid van de schuldenaar bepaalt het hulpaanbod van overheidswege. Dat wordt gepresenteerd als een principiële stellingname. Gevolg van deze benaderingswijze is dan ook dat tal van maatschappelijke factoren in de economie en samenleving die bijdragen aan het ontstaan of voortbestaan van problematische schulden vrijwel geheel buiten beeld blijven.

De WMO adviesraad is zich vanuit de achtergrond van haar leden bewust dat er feitelijk veel ongelijkheden zijn tussen mensen die zich bovendien lang niet altijd zelf kunnen redden door hun tekortkomingen of beperkingen.

Ook zijn we ons sterk bewust dat in onze economie en samenleving hypotheeken, leningen verstrekken en schulden maken zozeer verankerd zijn, dat dit niet alleen enkelingen in allerlei problemen brengt, maar dat ook de samenleving en overheid te kampen hebben met een schuldencrisis, die zelfs internationaal is. Deze maatschappelijke context kunnen wij in elk geval niet buiten beschouwing laten.

OPMERKINGEN BIJ HET “IDEAAL TYPE “ HULPVERLENER IN DIT CONCEPT BELEIDSPLAN: DE “REGELAAR “

Opmerkelijk in dit concept beleidsplan is de omschrijving van de relatie van de problematische schuldenaar als hulpvrager met de hulpverlener. De termen die in dat kader gebruikt worden zijn: “regelbaar gedrag” en “regelbare schuldenaar” Het daarbij gehanteerde “kwadrant” (van regelbaarheid van gedrag) laat gelukkig zien dat dit een zeer schematische benaderingswijze is. Het ideaaltype van de hulpverlener zoals deze zich voordoet in dit concept beleidsplan is die van een “regelaar”.

In publicaties over schuldhulpverlening wordt soms een typologie van hulpverleners gehanteerd, waaruit blijkt dat in de praktijk wel meer dan één soort of type hulpverlener te vinden is, zoals “de plichtmatige zorgverlener of ambtelijke controleur”, de “probleemoplosser en redder van gedupeerden” of de “begeleider en bemiddelaar”. Vooral eerste type is gericht op doelmatigheid en efficiency. Dat type lijkt het “ideaal type” in dit concept beleidsplan. Die manier van hulpverlening is te kenmerken als “social engineering” d.w.z. sociale meet - en regeltechniek. In andere publicaties wordt dit type hulpverlening ook omschreven als de sociale interventiemethode of het sociaaltechnisch professioneel handelen. Dit beroepsmatig handelen is gangbaar in zorg, welzijn en overheidsdiensten.

In de handreiking van het Ministerie SZW worden andere karakteristieken gebruikt voor de rol van de gemeentelijke dienstverlening namelijk coach en adviseur. Als deze taakopvatting niet werkt komt de omschrijving helper naar voren. Deze typering vinden wij beter dan die van “regelaar”. De stijl van begeleider en bemiddelaar (intermediair) krijgt onze voorkeur.

Er bestaat echter ook andere type van hulpverlening, vooral in situaties van “niet-regelbaar gedrag” of “niet-regelbare schuldsituaties”. Dat type hulpverlening wordt getypeerd als “solidaire presentie benadering”. Dan gaat het meestal over “problematische schuldenaars” die niet aan de hulpverleningscriteria beantwoorden of die niet beantwoorden aan het normatieve mensbeeld van deze concept beleidsnota (de zelfredzame mens). Er zijn in de praktijk helaas nog al wat van zulke problematische schuldenaars die tussen wal en schip vallen van de professionele en gemeentelijke schuldhulpverlening. Vooral om “te helpen waar geen helper is” ontstond een aanpak die omschreven wordt als “solidaire presentie benadering”

OPMERKINGEN OVER HET INTEGRALE KARAKTER VAN DE SCHULDHULPVERLENING

Dit concept beleidsplan signaleert terecht dat veel problematische schuldenaren niet alleen een financieel probleem hebben, maar ook andere daarmee samenhangende problemen. Het kan zijn dat die andere problemen bijdragen aan die financiële problematiek, het kan ook zijn dat de oorzaak ervan zijn. Dat gegeven vraagt daarom om een integrale aanpak, die oog en aandacht heeft voor de betreffende problematiek in haar geheel en onderlinge samenhang.

Aandacht voor **preventie en nazorg** worden dan ook terecht belangrijk genoemd. Daarbij wordt er vanuit uitgegaan dat schuldenproblematiek vaak een gedragsprobleem is. Ook hierbij zijn enige kanttekeningen te plaatsen. Door te benadrukken dat het meestal een gedragsprobleem betreft van een individu of zijn sociaal netwerk worden maatschappelijke omstandigheden, zoals bedrijven of instellingen die mede bijdragen aan de schuldenproblematiek, buiten beeld gehouden.

Een integrale aanpak brengt volgens de handreiking van SZW met zich dat er binnen de gemeentelijke organisaties beleidsmatig sprake is van **interne integraliteit**. Dat beklemtonen wij opnieuw omdat wij ook al bij het beleidsplan van de WMO gewezen hebben op de raakvlakken en dwarsverbanden van het WMO beleid (o.a. zorg, re-integratie, sociale cohesie en maatschappelijke participatie) met het beleid op het gebied van werk en bijstand, het minima beleid en ...SCHULDHULPVERLENING.

Feitelijk wordt de financiële problematiek van de schuldenaar centraal gesteld in de voorgestelde aanpak van dit concept beleidsplan. En als het gaat om flankerende hulpverlening of preventie en nazorg wordt in feite alleen gedacht aan het geïstitutionaliseerde maatschappelijk werk of welzijnswerk bv. van de organisatie Surplus. Er zijn echter ook andere instanties of organisaties die betrokken (kunnen) worden bij hulpverlening, vooral bij de preventie, probleembewustwording, signalering, verwijzing of nazorg. Bij een integrale benadering dienen ook dergelijke organisaties in beeld te komen

Rol van vrijwilligers organisaties

Er zijn op het gebied van (morele) bewustwording en vorming, signalering, preventie en nazorg ook niet- professionele organisaties, die een rol (kunnen) spelen bij de opvang of begeleiding van mensen met inkomensproblemen. Hierbij gaat het vooral om degenen die maatschappelijk gezien qua hulpverlening buiten de boot vallen of tussen wal en schip terecht komen. Hierbij spelen in het bijzonder bepaalde vrijwilligersorganisaties soms een ondersteunende rol zoals de voedselbanken, kerkelijke commissies voor diaconaal werk en caritas of ander humanitair - sociaal werk. De handreiking van SZW brengt burgerinitiatieven en vrijwilligersorganisaties in deze uitdrukkelijk ter sprake Deze conceptnota echter NIET

Zo is gangbaar dat vrijwilligers van de voedselbanken in bv. Amsterdam intakegesprekken gesprekken met de kandidaat klanten en dat professionele hulpverleners – waar mogelijk – de gebruikmaking van deze “tijdelijke voorziening” van de voedselbank verbinden met een concreet hulpverleningstraject voor de langere termijn in de betreffende gemeente. Het kan echter ook gebeuren zoals bv. in Den Haag dat de voedselbank de gemeente er publiekelijk op attendeert dat een van de oorzaken van het toenemende beroep op de voedselbank lijkt te zijn de strakke voorwaarden van de schuldhulpverlening, waardoor mensen onvoldoende financiële middelen overhouden om te voorzien in hun basisbehoefte aan levensmiddelen.

Wat kerkelijke initiatieven betreft op dit gebied noem ik het initiatief: Schuld Hulp Maatje. Dat is een initiatief van kerkelijke organisaties in Nederland en het platform voor Christelijke Schuldhulp Preventie (PCS). Dit vrijwilligersproject is hun gezamenlijke antwoord op de toenemende schuldenproblematiek. De aanpak van dit project richt zich erop dat mensen leren hoe zij een financieel gezond leven kunnen leiden. Dus het gaat niet om symptoom bestrijding, maar structurele hulp die uitkomst biedt voor de lange termijn.

Het is aan te bevelen dat de gemeente Etten-Leur de mogelijkheden van een dergelijk project onderzoekt en stimuleert.

Een kenmerk van zulke vrijwilligersproject op het gebied van flankerende schuldhulpverlening is een de eigen werkhouding en stijl. Die eerder is omschreven als: solidaire presentie benadering. **Dit is overigens geen kerkelijk of christelijk monopolie.** In Amsterdam zijn voorbeelden van zulke maatjesprojecten gekoppeld aan een voedselbank.

Kenmerkend daarbij is de volgehouden nabijheid en solidariteit met mensen in de problemen vooral indien er sprake is van een schuldsaneringstraject van drie jaren met inkomen onder het bijstandsniveau. Dan moeten die schuldenaars jaren lang “op een houtje bijten:” Zo 'n lange periode met deze mensen optrekken gebeurt in deze aanpak mede om te voorkomen dat de betrokkenen in een sociaal isolement terecht komen.

Die begeleiding door “maatjes” is erop gericht dat deze mensen niet totaal afgeschreven worden wat betreft allerlei soorten maatschappelijke participatie. **En hier ligt - bij uitstek - een raakvlak met de een belangrijke doelstelling van de WMO nl. bevordering van maatschappelijke integratie sociale cohesie en participatie.** Het gaat in deze aanpak om zorg voor de waardigheid van mensen en het volhouden - tijdens een langere periode - van een solidaire bejegening. Het vergt lange adem om samen met hen hun leven weer op de rails te krijgen. Deze benaderingswijze is erop gericht om mensen niet helemaal buiten gesloten worden vanwege eventuele tekortkomingen of beperkingen. Het gaat bij Schuld Hulp Maatje om vrijwilligers, die hiertoe geschoold worden via een cursus met gekwalificeerde docenten en begeleiders.

In overleg met (kerkelijke) vrijwilligersorganisaties die te maken hebben met bestrijding van armoede en sociale uitsluiting ter plaatse zou de gemeente kunnen bezien of dit soort flankerende ondersteuning te organiseren is in Etten-Leur. Het kan wellicht gekoppeld worden aan een initiatief zoals het zogeheten formulierenteam, nu gecoacht door Surplus. De aanpak zoals van Schuld Hulp Maatje kan gezien worden als aanvulling op en tegenwicht tegenover de eerder omschreven sociaal technische professionele benaderingswijze, die centraal staat voor de schuldhulpverlening in dit concept beleidsplan.

Integrale schuldhulpverlening impliceert “maatschappelijke contextualisering “ Uitwerking van “externe integraliteit “ in het beleidsplan

Integrale schuldhulpverlening impliceert maatschappelijke contextualisering ervan. Daarmee wordt door ons bedoeld dat de individuele problematiek van de enkeling met problematisch schulden niet los gezien kan en mag worden van de maatschappelijke context, waarin dit soort problematiek ontstaat en voortduurt. Dat houdt voor de schuldhulpverlening in dat er niet alleen wordt gewerkt aan de gedragsverandering van het individu, maar ook aan “de maatschappelijke factoren” die hierbij onmiskenbaar van invloed zijn. De handreiking van SZW noemt dit **externe integraliteit** in de aanpak van de schuldenproblemen, Dat wordt in deze concept nota NIET uitgewerkt, maar dat acht onze WMO adviesraad wel van groot belang .

Schuldhulpverlening samen met een sociale ombudsman / vrouw of intermediair

In Eindhoven is men tot de ontdekking gekomen dat voor een integrale schuldhulpverlening een functie nodig is die te omschrijven is als sociale ombudsman /vrouw of intermediair Een dergelijk type onafhankelijk dienstverlener heeft als taak bruggen te bouwen tussen de betrokken schuldenaars en de diverse instanties. Als verbindingsschakel moet deze ombudsman/vrouw acceptabel blijven voor alle betrokken partijen, niet op basis van toegekende macht, maar op basis van gezag waarbij gestreefd wordt naar consensus.

Een taak van een dergelijk sociale ombudsman/ vrouw is fungeren als meldpunt voor conflicterende regels van instellingen of bedrijven (schuldeisers) en bureaucratische knelpunten of fricties in het sociale stelsel, waarvan de ombudsman de achterliggende structuren of mechanismen blootlegt. Aan die taak kan een reguliere en professionele schuldhulpverlener - gericht op enkelingen - nauwelijks of niet toekomen.

Zijn of haar onafhankelijkheid betreft zowel de (gemeentelijke) overheid als bedrijven of instellingen. Tegelijkertijd handelt de sociale ombudsman / vrouw vanuit het gezichtspunt van de cliënt, meestal de zwakkere partij tegenover bedrijven, banken of andere schuldeisers. Tegelijkertijd dient de ombudsman verantwoording af te leggen tegenover wethouders of andere instanties die als financiers fungeren van een dergelijke ombudsfunctie

Onderzocht zou kunnen worden of de hier beoogde “sociale ombudsfunctie” op onafhankelijke wijze gekoppeld zou kunnen worden aan het Meldpunt Schuldhulpverlening Etten-Leur, omdat dit Meldpunt de plaats is waar de ingewikkelde “multi-problematiek” besproken wordt volgens deze concept beleidnota. Maar de onafhankelijkheid van de sociale ombudsfunctie zou dan wel gegarandeerd moeten worden omdat deze het mogelijk disfunctioneren van welke instantie of organisatie dan ook ter hand zal moeten kunnen nemen.

Een ombudsman / vrouw zou in de fase van preventie van schuldproblemen samenwerking kunnen zoeken met onderwijsinstellingen. Voorlichting en schuldhulpverlening aan jongeren kan door instellingen als het Nibud op scholen voor voortgezet onderwijs worden verzorgd. Jongeren moeten veel bewuster worden van de impact van problematische schuld. **Ook aandacht voor jongeren dit behoort tot de prestatievelden van de WMO**

Convenanten met maatschappelijke belanghouders

Met verhuurders (**m.n. de wooncorporatie WEL**), energiebedrijven, zorgverzekeraars, telefoonmaatschappijen en ook postorderbedrijven kan de gemeente convenanten afsluiten over signalering van problematische schulden. Voor het bewerkstelligen van zulke convenanten is zo'n ombudsfunctie of intermediaire opdracht nodig. Bv. over melding te doen van betalingsachterstanden van meerdere maanden. Voor mensen met schuldproblemen is daar mee snelle interventie door de gemeente mogelijk en worden grotere problemen later voorkomen.

Een dergelijke ombudsman / vrouw kan bewerkstelligen dat werkgevers werken mee met een nieuwe schuldregeling voor hun werkenden. Er kan gestreefd worden naar convenanten met deurwaarders. Mensen in schulden moeten niet extra in de schulden worden gejaagd door exorbitante incassokosten..Tot de ombudsfunctie kan met ook rekenen: het aanpakken van malafide geldverstrekkers zodat uitbuiting van mensen in de problemen wordt tegengegaan.

Namens de Wmo-adviesraad:

Peter Osendarp.

Geraadpleegde bronnen:

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW)
HANDREIKING Schuldhulpverlening en gemeenten . September 2011
Bouwstenen voor de ontwikkeling van voor visie en beleid
Gemeente als coach, adviseur of helper p.19 & 20; dienstverlening maatwerk p.27
Interne integraliteit p.32 Externe integraliteit p 33 schuldhulpverlening en WMO p 33
Vrijwilligersorganisaties p 34 burgerinitiatieven p 35

Eerste Hulp Bij Schulden, april 2009
Peter Osendarp, Jaap Bos en Hub Crijns

Politiek - ideologische invalshoeken p. 98 – 100; typologie hulpverleners p.72 – 75
Sociale Ombudsman voorbeeld Eindhoven p. 116-118

Bind Kracht in Armoede, leefwereld en hulpverlening 2007
K. Driessens en T. van Regemortel p.198 – 206 ; typologie hulpverleners en hulpvragers

Publicaties Een theorie van de presentie, 2001
Present (2003) Aandacht (2005) prof. dr. Andries Baart
Solidaire presentie benadering vergeleken met sociaal technische interventie benadering

Eindrapportage koepel woningcorporaties FUTURA
Over preventie rol van wooncorporaties bij inkomensproblemen
Vgl. Artikel in vakblad AEDES oktober 2008

vgl. website Schuld Hulp Maatje
plus onderzoek naar effectiviteit
van deze aanpak Bureau Regio Plan 2011

Vgl. website: a & b: voedselbank en
Schuldhulpverlening: slim samenwerken

Aldus vastgesteld door het AB van de Wmo-adviesraad Etten-Leur,

Etten-Leur, 4 oktober 2012

- **Advies 2012-10**

Aan:
het College van Burgemeester en Wethouders,
postbus 10.100
4870 GA Etten-Leur

Etten-Leur, 15 oktober 2012

Betreft: advies Concept Notitie Woonservicegebieden (**advies 2012-10.**)

Geacht College,

Wij ontvingen ter kennisname de Concept Notitie Woonservicegebieden (augustus 2012)

Met veel belangstelling hebben wij van de uitgangspunten in deze notitie kennis genomen. Op dit moment willen wij uw specifieke aandacht vragen voor onderstaande punten en verzoeken u vriendelijk in de definitieve versie van deze notitie daarmee serieus rekening te houden. Zo nodig komen wij in een vervolgadvis op deze notitie nog terug.

Onze aanbevelingen:

1. In de nota bij punt 3b gaat het over “verzorgd wonen”. Bij verzorgd wonen gaat het vooral over zelfstandige woningen. Wij vragen ons af of er sprake kan zijn van zelfstandig wonen in een (deels) intramuraal verzorgingshuiszorg. Naar onze mening is het criterium van zelfstandig wonen minimaal het hebben van een eigen voordeur en huisnummer en de vrijheid om die te ontvangen wie men wil, zowel privé als in dienstverlening. Dat betekent dus ook dat men zelf zorg mag inkopen (pgb of ZIN) van diegene, die men zelf kiest. In de beschrijving die volgt, ziet men al dat dit niet zo is en wij stellen daarom ter discussie of dit wel een vorm van zelfstandig wonen is. Graag uw aandacht hiervoor.

2. Wij hechten zeer dat in de definitieve notitie het volgende uitgangspunt centraal staat:

“inwoners van woonservicegebieden kunnen te allen tijde zelfstandig besluiten betreffende de inzet van de dienst- cq zorgverlener van hun eigen keuze. (in dit opzicht kan er dus geen sprake zijn van “gedwongen winkelnering”!).

Toelichting:

Bij de zorg- en dienstverlening in de woonservicegebieden spelen veel professionele instellingen een actieve rol. Hun (commerciële) belangen zijn daarbij groot; de keuzevrijheid en behoeften van gebruikers kunnen daardoor in de knel komen. Dit achten wij onwenselijk.

3. Wij benadrukken in de gevallen waar hiervan sprake is, de aandacht voor optimalisering van de mogelijkheden tot het voeren van eigen regie.

4. Bij hoofdstuk 7. (“De woonomgeving”) : van A naar B zonder problemen wordt een loopafstand van 500 (tot is er sprake van zelfs 800) meter acceptabel gevonden. Dat is wellicht een te hanteren norm, maar kan toch te ver zijn voor mensen met mobiliteitsproblemen. Wij begrijpen dat er een afstand moet worden bepaald maar wij pleiten voor zo geconcentreerd mogelijk bouwen in een woonzorgzone met minder prangende voorzieningen aan de buitenrand van genoemde 500 meter en te prioriteren wat echt centraal moet. (bv. een winkel voor dagelijkse boodschappen met een pinmogelijkheid in het hart van het bewonersgebied en een postagentschap, dat minder frequent wordt bezocht meer aan de rand.)

Wij vertrouwen u hiermee van dienst te zijn geweest en zien uw reactie met belangstelling tegemoet,

met vriendelijke groet,
namens het dagelijks en algemeen bestuur van de Wmo-adviesraad Etten-Leur,

mevr. E. Groen,
voorzitter
J.G. Hupkes
Secretarissen

5. Bijlagen.

5.1. Financieel overzicht 2012.

financieel overzicht 2012						
No	d.d.	Omschrijving	In Bank	Uit bank	Kas	Totaal
	1-1	Beginsaldo	€51,50	-	€2,50	€54,00
1	4-1	bankkosten		3,82		
2	9-1	factuur KPN januari		13,29		
3	13-1	subsidie gemeente	3.395,00			
4	8-2	factuur KPN februari		14,49		
5	23-2	abonnement Wmo magazine		94,50		
6	23-2	kamer van koophandel		24,08		
7	7-3	factuur KPN maart		14,40		
8	4-4	bankkosten		19,90		
9	10-4	Onkosten vergoeding Wmo-raad		240,00		
10	10-4	Bloemen Ingrid		18,95		
11	10-4	papier secretariaat		14,98		
12	10-4	Afscheid Piet Rens		23,48		
13	16-4	Mijn Domein web-site		29,00		
14	16-4	factuur KPN april		12,67		
15	16-5	factuur KPN mei		13,59		
16	30-5	Koepel Wmo-raden		75,00		
17	30-5	parkeerkosten Coby		5,00		
18	30-5	cardridges secretariaat		65,93		
19	30-5	reiskosten Jan Hupkes		31,20		
20	30-5	Reiskosten Ingrid		228,81		
21	30-5	Onkosten vergoeding Wmo-raad		25,00		

22	30-5	beterschap/overlijdenskaarten		3,50	(2,50)	
23	11-6	factuur KPN juni		12,97		
24	16-7	factuur KPN juli		12,50		
25	1-7	bankkosten		24,03		
26	16-8	factuur KPN augustus		12,50		
27	17-9	factuur KPN september		12,50		
28	4-10	Portokosten		10,00		
29	4-10	Bloemstukje Elma Groen (Nw. Voorzitter)		20,00		
30	4-10	bankkosten		22,65		
31	9-10	factuur KPN oktober		13,21		
32	13-10	kosten nieuwe website		38,72		
33	19-11	factuur KPN november		21,94		
34	30-11	kasopname		330,00	330,00	
35	30-11	Aanpassing en onderhoud web			(325,00)	
36	19-12	factuur KPN december		12,71		
37	20-12	Kerstborrel		79,35		
38	20-12	afscheid cadeau Ingrid		22,50		
39	28-12	diverse kosten secretariaat		72,97		
40	28-12	Studiedag		454,10		
41	28-12	Onkosten vergoeding Wmo-raad		1.110,00		
42	28-12	Onkosten vergoeding van der Put		40,00		
43	28-12	diverse kosten penningmeester		105,50	(5,00)	
	31-12	Eindsaldo	€3.446,50	€3.399,74	-	€46,76

5.2. Thema- en werkgroepen.

Werkwijze.

De Wmo-adviesraad werkt in themagroepen. Themagroepen onderzoeken een adviesvraag en bereiden een advies voor. Het DB verzamelt deze punten en maakt hiervan een conceptadvies. Dat wordt vervolgens besproken en goedgekeurd door het AB.

- **Themagroep PR.**

Thema

Public relations en voorlichting is een bestuurstaak. De groep fungeert als een voorbereidingsgroep voor het Dagelijks Bestuur.

Doelstelling

Bekendheid geven aan het bestaan van de Wmo-adviesraad (naambekendheid). Informeren over het werk, de adviezen van de Wmo-adviesraad.

Taken

Algemene informatie geven aan inwoners van Etten-Leur over de Wmo-adviesraad en zijn werk. Dit gebeurt door middel van PR en voorlichting. Daartoe worden de volgende media ingezet:

- folders, flyers
- ingezonden brieven en artikelen in huis-aan-huisbladen,
- persberichten/interviews voor dagbladen en andere lokale en regionale media,
- voorlichting via de eigen website www.wmoadviesraad-el.nl
-

Leden

Rien Ros, Lian Roovers, Jan Niehof, Piet Vermunt, Coby King, Ton Mulders, Ingrid Scheifes

- **Themagroep Informele zorg.**

Thema

Informele zorg: dat betreft mantelzorg en vrijwilligerswerk

Doelstelling

De themagroep onderhoudt contacten met mantelzorgers en vrijwilligers in Etten-Leur voor het verkrijgen van informatie over informele zorg. Deze informatie wordt aangeboden aan de Wmo-adviesraad zodat deze een gefundeerd (gevraagd of ongevraagd) advies kan formuleren.

Taken

Enkele taken die voortvloeien uit de omschreven doelstelling zijn dat de themagroep zich gaandeweg ontwikkelt tot een expertisegroep van en voor de Wmo-adviesraad. De themagroep onderhoudt contacten met mantelzorgers en vrijwilligers in Etten-Leur voor het verkrijgen van informatie over informele zorg, hetgeen gebruikt wordt om gefundeerde adviezen te formuleren.

Verder blijft de themagroep attent op de opvolging van uitbracht advies en bronnen uit achterban die voor de uitvoering van de Wmo van belang zijn.

De themagroep heeft in het advies betreffende het Wmo beleidsplan 2012-2015 van de gemeente Etten-leur speciale aandacht gevraagd voor de positie van mantelzorgers en vrijwilligers. Mantelzorgers en vrijwilligers worden steeds belangrijker en aandachtspunt moet zijn de belastbaarheid en beschikbaarheid. De druk op mantelzorgers is vaak hoog, en kan worden versterkt wanneer in bepaalde gevallen dagbesteding en begeleiding wegens bezuinigingen worden geschrapt.

Leden

Coby King, Ton Mulders, Anske Hofmans, Lian Roovers

- **Themagroep Accommodaties.**

Thema

Belangrijkste aandachtspunt: het stand komen en uitvoering van de gemeentelijke accommodatienota. Wij denken dat een andere naam beter zou zijn voor deze themagroep omdat we nu ad hoc reageren op de voorliggende accommodatienota. In de toekomst willen we beter en meer proactief kunnen reageren op wijkplannen en voornemens van de gemeente die betrekking hebben op de accommodaties in Etten-Leur.

Doelstelling

De thema/werkgroep onderhoudt contacten met burgers in Etten-Leur voor het verkrijgen van informatie over wensen t.a.v. inrichting van het openbaar gebied, inclusief accommodaties. Proactief volgen van allerlei plaatselijke ontwikkelingen. Deze informatie wordt aangeboden aan de Wmo-adviesraad zodat deze een gefundeerd (gevraagd of ongevraagd) advies kan formuleren aan de gemeente, en/of aan andere betrokken partijen (o.a. WEL/Surplus en Avoord

Taken

Uit de omschreven doelstelling vloeit voort dat de themagroep zich gaandeweg ontwikkelt tot een expertisegroep van en voor de Wmo-adviesraad. Verder blijft de themagroep attent op de opvolging van uitbracht adviezen en bronnen uit achterban die voor de uitvoering van de Wmo van belang zijn.

Nieuwbouw Sport complex “de Banakker”

In 2012 is de Wmo.-adviesraad verzocht om deel te nemen aan een werkgroep om een bijdrage te leveren ten behoeve van het opstellen van een programma van eisen voor de bouw van het nieuwe sportcomplex “de Banakker”.

De vertegenwoordiging van de Wmo-adviesraad heeft hiervoor informatie aangedragen, vooral gericht op goede toegankelijkheid; bereikbaarheid en veiligheid voor onze doelgroepen.

De informatie is verkregen na gesprekken met diverse instellingen, die hiervoor tijd beschikbaar hebben gesteld. Deze informatie is vervolgens verwerkt in het pakket van eisen. De Gemeente Etten Leur heeft een architect de opdracht gegeven om een ontwerpplan te maken. Architectenbureau Hooper heeft een presentatie gegeven van het ontwerp en dit is met de medewerkers van de stuurgroep van de gemeente en met de diverse belangengroepen besproken. Dit project loopt door in 2013 en naar verwachting zal de realisatie van het nieuwe sportcomplex eind 2015 gereed zijn.

Voor meer informatie en schets plannen van het complex verwijzen wij U naar de website van de Gemeente Etten-Leur .

Leden

Piet Vermunt, Lian Roovers, Jan Niehof

• **Themagroep Voorzieningen.**

Thema

Werken aan en onderzoek doen naar individuele WMO-voorzieningen die beleving en vrijheid geven. Onder voorzieningen wordt verstaan alles wat nodig is om iedereen met een beperking zónder beperkingen mee te kunnen laten doen.

Doelstelling

De themagroep voorzieningen zet zich in om de individuele burger met een beperking te laten participeren in het maatschappelijk verkeer. Onze prioriteit is dat elke burger met een beperking zo gelijkwaardig mogelijk mee moet kunnen doen. Dat iedereen zelfstandig in zijn/haar eigen leefomgeving kan blijven functioneren.

Taken

De werkgroep toetst het voorzieningenaanbod van de gemeente op volledigheid van het aanbod, kwaliteit en keuzevrijheid. Bij dit alles kijken we naar wet- en regelgeving: hoe deze uitgevoerd wordt en wat de regeling voor burgers betekent in de praktijk.

We letten er met name op

- of de regelgeving leesbaar en begrijpelijk is
- of de kwaliteit van het aanbod voldoende is,
- of de cliënt voldoende keuzevrijheid heeft,
- of het aanbod voldoende is,
- of de cliënten voldoende gehoord worden,
- of de hulpmiddelen of de geboden hulp voldoen aan de wensen van de cliënt.

Voor het realiseren van de doelstellingen maakt de themagroep gebruik van:

- beleidsplannen van de gemeente Etten-Leur
- input vanuit organisaties en individuele gebruikers
- overleg met de gemeente en andere belanghebbenden.

Toekomstgericht denken we aan:

- In gesprek gaan met ervaringsdeskundigen
- betere communicatie tussen Wmo-cliënten en de gemeente, waardoor wij nog beter advies op maat kunnen geven.

In het jaar 2012 heeft de themagroep gewerkt aan het uitbrengen van een advies over het concept raadsvoorstel over de invoering van een eigen bijdrage - regeling voor individuele vervoersvoorzieningen (in het bijzonder de scootmobiel en de bijzondere fiets).

Door het DB was reeds in een eerder stadium, onder tijdsdruk, een advies gegeven onder voorbehoud van het recht om separaat te adviseren ten aanzien van de uitvoeringsregeling en het communicatie-/informatietraject., zodat de opmerkingen niet direct hebben geleid tot een advies. Later heeft de werkgroep zich in petit comité gebogen over de adviesaanvraag over het besluit voorzieningen maatschappelijke ondersteuning gemeente Etten-Leur. De bemerkingen van de themagroep zijn in het advies over deze aanvraag meegenomen.

Leden

Lian Roovers, Ria Dielemans, Piet van Hoof, Marlies Pruyssers en Piet van den Wijngaard.

• **Themagroep Cliëntencontact**

Doelstelling.

Het onderhouden van contact en het verkrijgen van informatie van Wmo-cliënten/burgers staat ten dienste van het goed functioneren van de Wmo-adviesraad zowel ten opzichte van de bevolking als ten opzichte van de plaatselijke overheid.

Werkzaamheden 2012.

In 2012 is de werkgroep doorgegaan met het al langer lopende proces om te komen tot een plan van aanpak m.b.t. het uitvoeren van een andersoortig KTO

(klanttevredenheidsonderzoek) gebaseerd op aanvullende uitgangspunten.

Er is door de themagroep van alles gedaan om tot een werkbaar geheel te komen.

Mede door wisseling van de verantwoordelijk wethouder in 2011 ontstond verschil van inzicht tussen onze adviesraad en de gemeente over vragen als: wie beslist in deze? Er was veel overleg en terugkoppeling nodig. Er werd informatie vergaard over alternatieve onderzoeksmogelijkheden. Zo ontstond samenwerking tussen betrokken ambtenaren en themagroep omdat er bereidheid was om naar elkaar te luisteren. De ad hoc werkgroep die hieruit voortkwam heeft in overleg met een afvaardiging van de gemeente de keuze voor een onderzoeksbureau gemaakt, dat een andere insteek en methodiek zou gaan hanteren.

De ad hoc werkgroep heeft een rol gespeeld bij het tussentijds evalueren van het cliëntbelevingsonderzoek en de opzet van de rapportage t.a.v. de bevindingen van gebruikers van het Wmo-loket ELz. Dat alles heeft pas in 2013 definitief resultaat opgeleverd. De conceptversie van het clientbelevingsonderzoek was gereed in december 2012.

Leden

Ton Mulders, Peter Osendarp, Lian Roovers

- **Werkgroep schuldhulpverlening**

VERSLAG TOT STANDKOMING en KERNPUNTEN van het ADVIES OVER GEMEENTELIJKE SCHULDHULPVERLENING.

Op 15 juli 2012 ontving de WMO adviesraad het concept plan gemeentelijke schuldhulpverlening in Etten-Leur met een verzoek om advies . Het was op voorhand duidelijk dat een advies uitgerekend in de vakantieperiode niet voorbereid kon worden door een ad hoc werkgroep, zoals gebruikelijke is. Daarom werd de voorbereiding feitelijk toevertrouwd aan ondergetekende vanwege zijn expertise op dit gebied vanwege zijn publicatie "Eerste Hulp Bij Schulden". Het uiteindelijke advies werd op 19 september 2012 samengevat in de volgende kernpunten. .

1) het uitgangspunt dat de schuldenaar alleen probleemeigenaar is wordt door ons voorzien van kritische kanttekeningen.

2) het "ideaal" type van dienstverlening in deze nota is "de regelaar", een typering die suggereert alleen technisch te handelen om de schuldproblematiek (van dat moment) op te lossen. In de handreiking van het Ministerie van SZW worden andere typeringe genoemd, die suggereren een breder pakket aan diensten te hebben. De Wmo adviesraad is meer voor een coachende aanpak ter preventie van herhaling dan alleen inzetten van een regelaar.

3) Oplossingsrichtingen die worden vermeld (bv Surplus) zijn vooral professionele organisaties. Het is juist de kanteling in de Wmo die maakt dat er eerst gekeken wordt in het eigen netwerk, bij vrijwilligersorganisaties zoals diaconale werk - groepen of andere sociale burgerinitiatieven en daarna naar de algemene voor -zelingen als maatschappelijk werk, formulierenteam, e.a. De eerder genoemde handreiking van het ministerie van SZW hanteert begrippen als "interne integraliteit" en "externe integraliteit". De uitwerking van met name dit laatste begrip spreekt ons sterk aan, maar ontbreekt in de nota. Wij adviseren dit alsnog in de nota op te nemen en uit te werken.

Dat betekent dat er uitdrukkelijk gewerkt wordt aan samenwerking met belanghebbende bedrijven zoals bv wooncorporaties, instanties en instellingen, maar ook met vrijwilligersorganisaties of burgerinitiatieven op dit terrein. (bv met voedselbanken etc.)

De Wmo-adviesraad vraagt aandacht voor de schuldhulp maatjes projecten van vrijwilligersorganisaties elders in het land en wil de vrijwilligersorganisaties in Etten-Leur die betrokken zijn bij bestrijding van armoede en sociale uitsluiting oproepen hen te consulteren. Ook maken we melding van ervaringen en inzichten bv. in Eindhoven waar de noodzaak van een sociale ombudsfunctie naar voren is gekomen.

4) In preventieve sfeer zien we ook een taak weggelegd voor bewustwording en voorlichting over schuldenproblemen onder jongeren in het voortgezet onderwijs.

5) Verder maken we ons zorgen om de tijd die verstrijkt tussen de aanmelding of het signaal over problematische schulden en de wachttijd tot " behandeling/afhandeling " bij de kredietbank. De wachttijd is lang en in de wachttijd zakken mensen steeds verder weg.

Opgesteld door Peter Osendarp, lid op persoonlijke titel van de Wm0-adviesraad

- **Werkgroep website W.M.O –adviesraad**

In 2012 heeft de website van de Wmo-adviesraad een aantal veranderingen ondergaan

De startpagina is veranderd met het aanbrengen van een paar foto's zoals de entree van het Wmo- loket, het nieuwe raadhuis en een overzichtsfoto van een gedeelte van de gemeente Etten-Leur . Voorts zijn een aantal links aangebracht, die direct verbinding maken met een aantal websites van andere organisaties, welke in nauwe verbinding staan met de Wmo-adviesraad .

Via de zoekmachine kan men nu informatie vinden over het Wmo-beleid van de gemeente Etten-Leur.

In 2012 is naar een andere provider overgegaan, die minder storingsgevoelig is en minder hinder heeft van spam. Met deze overstap wordt tevens de mogelijkheid geboden om - indien gewenst - zonder problemen uitbreiding van de site te realiseren .

Lid: Jan Niehof

